T014 BD V 198-CQH-16 Vua Duy Lâu Lặc-Nghĩa Túc

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

16- KINH VUA DUY-LAÂU-LAËC

Nghe nhö vaày: Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø caùc ngöôøi doøng toäc Thích xöù Ca-duy-la-veä vöøa xaây môùi ñaïi ñieän chöa ñöôïc bao laâu, ngöôøi Thích cuøng baøn vôùi nhau: –Töø nay veà sau ñöøng ñeå Sa-moân Phaïm chí doøng hoï Thích vaän y quan cuøng tröôûng giaû ñöôïc vaøo tröôùc trong ñieän naøy; tröôùc tieân phaûi ñeå cho Phaät, thöù ñeán laø caùc vò Tyø-kheo Taêng ñi vaøo, caùc ngöôøi khaùc ñi theo sau. Baáy giôø con vua nöôùc Xaù-veä laø Duy-laâu-laëc coù vieäc phaûi ñeán nöôùc Thích, chöa ñi vaøo thaønh, beøn ñeán nghæ trong cung ñieän môùi laøm thaønh. Saùng hoâm sau vaøo thaønh, vieäc xong beøn trôû veà nöôùc. Caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích nghe thaùi töû Duy-laâu-laëc nghæ taïi cung ñieän môùi, hoï raát khoâng vui, ñaâm ra oaùn gheùt vaø leân tieáng maéng chöûi: “Khoâng bieát sao nay laïi ñeå cho con cuûa keû heøn moïn ñi vaøo ñieän tröôùc!”, roài hoï cuøng ñaøo xuoáng giöõa ñieän saâu ñeán baûy thöôùc (xöa) boû ñi lôùp ñaát ñoù, roài laáy ñaát saïch khaùc ñaép vaøo, laïi duøng söõa boø röûa khaép ñieän. Thaùi töû Duy-laâu-laëc nghe caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích noùi nhöõng lôøi baát tònh, oâ nhuïc mình, ñaøo saâu xuoáng baûy thöôùc ôû giöõa ñieän roài laáy ñaát môùi laáp leân, laïi duøng söûa boø röûa khaép ñieän, coøn maéng chöûi mình laø con cuûa keû heøn moïn ñaõ laøm nhô baån ñieän môùi. Nghe xong, loøng ñaày böïc töùc, uaát haän, töï nghó: “Ta sau naøy naém vieäc nöôùc phaûi laøm caùch naøo ñeå tröøng trò doøng hoï Thích.” Khoâng bao laâu, vua nöôùc Xaù-veä maát. Ñaïi thaàn nghò baøn môøi Thaùi töû laøm vua. Vua Duy-laâu-laëc beøn hoûi caùc ñaïi thaàn: –Coù keû noùi lôøi baát tònh, laøm nhuïc vua, toäi aáy theá naøo? Caùc ñaïi thaàn taâu: –Toäi nhö theá laø phaûi cheát. Vua noùi: –Ñuùng vaäy. Caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích noùi lôøi baát tònh, laøm nhuïc ta. Hoï laø thaân quyeán cuûa Ñöùc Phaät. Phaät coøn coù aân aùi trong doøng Thích, cho neân troïn khoâng theå trò keû coù toäi. Caùc haï thaàn beøn noùi: –Phaät ñaõ lìa boû theá tuïc, khoâng coù aân aùi vôùi thaân thuoäc. Muoán trò toäi ngöôøi doøng hoï Thích chaúng coù gì laø khoù. Vua nghe noùi nhö vaäy, beøn tuyeân leänh huy ñoäng boán loaïi binh: töôïng binh, maõ binh, xa binh vaø boä binh tieán ra khoûi thaønh, taán coâng thaønh Ca-duy-la-veä. Baáy giôø laø luùc Phaät thoï thöïc. Ngaøi mang bình baùt vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc. Khaát thöïc xong, Ñöùc Phaät ra khoûi thaønh, ñeán döôùi goác caây ít boùng maùt ngoài laïi. Ngaøi thaáy vua daãn binh ñi treân ñöôøng lôùn. Nhaø vua nhìn thaáy Ñöùc Phaät ñang ngoài döôùi boùng caây thöa naéng beøn böôùc xuoáng xe ñeán choã Phaät, sau khi ñaûnh leã beøn ñöùng moät beân baïch Phaät: –Nhö nay coù nhieàu coäi ñaïi thoï, caønh laù sum sueâ nhieàu boùng maùt nhö laø coäi ñaïi thoï teân laø Ca-chieân. Ca-duy-la-veä coù nhieàu caây Öu-ñaøm-baùt, Ni-caâu-loaïi. Ñöùc Phaät sao chaúng ngoài ñaáy nhieàu boùng maùt, sao laïi ngoài döôùi coäi caây Thích laù thöa, ít boùng maùt? Ñöùc Phaät baûo: –Vì Ta öa caùi teân, vui thích caùi boùng maùt naøy, neân ngoài ñaây. Vua nghe xong lieàn töï nghó: “Nhö

vaäy Ñöùc Phaät vaãn coøn coù aân aùi vôùi doøng hoï Thích, vaãn coøn coù yù trôï giuùp", lieàn töø choã Phaät quay laïi, ruùt binh veà nöôùc.

Ñöùc Phaät truyeàn giaûng ñaïo cho nhaân daân Xaù-veä, roài coù yù muoán ñeán nöôùc Ca-duy- la-veä, beøn cuøng caùc Tyø-kheo ñeán vöôøng thoå doøng hoï Thích, ôû taïi vöôøn Ni-caâu-loaïi giaûng daïy. Khoâng laâu sau, vua nöôùc Xaù-veä laïi hoûi caùc caän thaàn: –Neáu nhö coù keû noùi lôøi baát tònh, laøm nhuïc vua, toäi aáy theá naøo? Caùc caän thaàn taâu: –Toäi nhö vaäy phaûi xöû cheát. Vua laïi noùi: –Nhöõng ngöôøi doøng hoï Thích laøm nhuïc ta, hoï ñeàu laø thaân quyeán cuûa Phaät. Ñöùc Phaät vaãn ñang nhôù nghó ñeán nhöõng ngöôøi trong doøng hoï Thích. Ta roát cuïc chaúng trò hoï ñöôïc. Caän thaàn noùi: –Thaàn ñaõ nghe caùc Sa-moân noùi raèng Cuø-ñaøm ñaõ ñoaïn döùt daâm duïc, laøm gì coù aân aùi vôùi thaân quyeán. Vua muoán trò toäi hoï cuõng chaúng khoù chi. Vua nghe chuùng thaàn noùi vaäy beøn truyeàn leänh huy ñoäng boán loaïi binh, ra hieäu xuaát thaønh ñeán vöôøng thoå doøng hoï Thích. Ñi ñeán toái thì caùch thaønh trì doøng hoï Thích boán möôi daëm, lieàn döøng laïi nghæ. Caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích nghe vua nöôùc Xaù-veä cöû boán loaïi binh tieán ñaùnh, ñaõ caùch thaønh boán möôi daëm, sôï ngaøy mai seõ ñeán, beøn sai ngöôøi phi ngöïa ñeán choã Phaät baùo laïi vaø xin Phaät chæ daïy phöông caùch. Ñöùc Phaät baûo caùc Thích ñoùng chaët cöûa thaønh, vua seõ khoâng thaéng ñöôïc. Neáu beân trong môû cöûa, vua Duy-laâu-laëc seõ chaéc chaén xoâng vaøo gieát caùc ngöôøi hoï Thích. Ngöôøi lính nghe Phaät daïy beøn leã Phaät, côõi ngöïa trôû veà. Baáy giôø Hieàn giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñang ôû phía sau Phaät, beøn baïch Phaät: –Baäc Minh Tueä ñöøng vì caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích lo buoàn. Con nay muoán ñem caû vöôøng quoác hoï Thích dôøi ñeán moät nôi khaùc, hoaëc seõ duøng caùi loàng saét bao phuû laáy, nhö vaäy taát caû thieân haï seõ laøm gì ñöôïc. Phaät baûo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân: –Laøm nhö vaäy thì toäi aáy theá naøo? Ngaøi Muïc-kieàn-lieân noùi: Tuy noùi toäi höõu hình laø nhö vaäy nhöng con khoâng roõ toäi voâ hình thì nhö theá naøo? Baáy giôø Ñöùc Phaät noùi keä: Laøm thieän aùc, chaúng heà maát Theo phöôùc laïc trong u khoå Thieän, aùc hieän theo vaàng döông. Roài cuõng ñeán thaân nhaän laáy. Vua nöôùc Xaù-veä duøng binh trang bò quaân cuï cuøng nhau coâng phaù thaønh toäc Thích. Hoï Thích cuõng cöû boán loaïi töôïng binh, maõ binh, xa binh, boä binh ra thaønh chieán ñaáu cuøng vua Duy-laâu-laëc. Ngöôøi toäc Thích cuõng duøng binh trang bò öùng chieán cuøng quaân ñoäi Xaù-veä. Luùc chöa giaùp nhau, ngöôøi toäc Thích duøng cung teân, ñao saéc beùn, baén teân ngaên xe laïi. Teân baén phaù caøng xe, thaân xe, phaù huûy truïc xe, thaønh xe, vaø baén chaën ngöôøi laïi. Chaâu baùu chaúng heà xuùc chaïm. Vua Xaù-veä raát sôï haõi, beøn hoûi caän thaàn: –Caùc ngöôøi haún bieát boïn Thích ñaõ ra khoûi thaønh töû chieán, chuùng ta khoâng thaéng ñöôïc, chi baèng haõy sôùm quay veà.

Caän thaàn baåm baùo: –Nay thaàn nghe boïn ngöôøi hoï Thích ñeàu giöõ naêm giôùi, thaûy ñeàu troïn ñôøi khoâng sai phaïm, chí ñeán maïng soáng cuõng chaúng daùm laøm thöông haïi, neáu gaây thöông haïi laø phaïm giôùi. Chæ caàn ngaøi töï xoâng leân phía tröôùc laø seõ thaéng ngay. Vua beøn daãn binh ñoät phaù thaúng vaøo theá traän hoï Thích. Beân Thích toäc thaáy vua tieán ñaùnh raát nhanh thì ruùt vaøo

thaønh ñoùng cöûa laïi. Vua Xaù-veä baáy giôø sai ngöôøi noùi: –Naøy caùc ngöôøi doøng hoï Thích, caùc anh em coâ caäu cuøng ta naøo coù thuø oaùn gì maø chaúng môû cöûa thaønh? Ta chæ muoán möôïn ñöôøng choác laùt, ñi vaøo seõ ra ngay, khoâng ôû laïi laâu. Trong soá Thích toäc, coù ngöôøi tin theo lôøi Phaät, ñaõ tu hoïc kinh phaùp, khoâng nghi ngôø ñaïo neân baûo khoâng neân môû cöûa. Laïi coù ngöôøi chöa tònh taâm quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Tyø-kheo Taêng neân ñaâm ra nghi ngôø, cho raèng coù theå môû thaønh vaø cuøng nhau noùi chuyeän: "Ta ngöôøi khoâng ñöôïc doaï nhau maø sinh ra ñoái ñòch." Chuùng ta phaûi baøn baïc cuøng caùc baäc kyø laõo. Nhöõng ngöôøi khoâng chòu baøn baïc laø khoâng muoán cho vua kia vaøo thaønh; keû baøn baïc thì muoán cho vua vaøo thaønh. Keát quaû phaûi tuøy theo soá ñoâng maø haønh ñoäng, vì soá ngöôøi khoâng ñoàng yù ít hôn. Moïi ngöôøi ñoàng baûo: "Neân môû cöûa cho vua vaøo. Ngöôøi hoï Thích beøn môû cöûa trong. Vua Duy-laâu-laëc tieán vaøo thaønh Ca-duy-la-veä, lieàn baét soáng ngöôøi doøng toäc Thích ñem ra ngoaøi thaønh saùt haïi. Baáy giôø Thích-ma-nam taâu vua nöôùc Xaù-veä: –Xin vua cho toâi moät nguyeän nhoû. Vua hoûi: –Töôùng quaân muoán gì? –Toâi nguyeän nay ñöôïc cheát döôùi loøng soâng, cuøng luùc aáy cho caùc ngöôøi Thích ñöôïc ñi ra khoûi thaønh. Caùc ñaïi thaàn taâu: –Ñaïi vöông neân theo sôû nguyeän cuûa Thích-ma-nam, cöù cho xuoáng soâng xem ñöôïc bao laâu. Vua beøn ñoàng yù theo yeâu caàu ñoù. Thích-ma-nam beøn nhaûy xuoáng ñaàm nöôùc, laáy toùc quaán vaøo reã caây maø cheát. Vua thaáy laâu khoâng troài leân thì laøm laï, neân baûo ngöôøi xuoáng xem Thích-ma-nam ôû döôùi nöôùc laøm gì. Ngöôøi aáy thaáy Thích-ma-nam cheát döôùi ñaàm beøn troài leân taâu vua: –Thöa Ñaïi vöông, Thích-ma-nam ñaõ quaán toùc vaøo reã caây cheát roài. Vua beøn hoûi ñeán nhöõng ngöôøi hoï Thích coøn laïi trong thaønh bò baét giöõ ñaõ gieát heát chöa. Boïn caän thaàn thöa: –Ñaõ cho voi daøy ñaïp cheát caû! Vua beøn ruùt quaân veà nöôùc. Vaøo luùc quaù tröa, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo ñi ñeán choã giaûng ñöôøng Theä taâm Tu- gia-lôïi. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy. Ñöùc Phaät cuøng chuùng Tyø-kheo ñeán giaûng ñöôøng Theä taâm, ñi ngang qua choã caùc ngöôøi Thích cheát. Trong soá ngöôøi bò gieát aáy coù ngöôøi coøn noùi ñöôïc, nhìn thaáy Phaät beøn caát lôøi than oaùn. Ñöùc Phaät nghe tieáng bi ai thoáng khoå beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Keû ngu si Duy-laâu-laëc gaây toäi khoâng nhoû. Ñöùc Phaät ñeán giöõa vuøng ñaát cuûa hoï Thích, hoùa hieän voâ soá saøng toïa. Ñöùc Phaät cuøng caùc Tyø-kheo ñeàu ngoài xuoáng. Phaät laïi vì caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích dieãn thuyeát kinh

phaùp, xong noùi cuøng Tyø-kheo: –YÙ caùc oâng theá naøo? Keû ñoà teå laáy vieäc gieát haïi laøm ngheà nghieäp, laáy vieäc gieác haïi laøm söï soáng, vaäy töø nhaân duyeân aáy coù ñöôïc an vui côõi leân voi thaùnh, ngöïa thaàn, xe baûy baùu khoâng? Caùc Tyø-kheo noùi thöa: –Troïn khoâng theå ñöôïc. Phaät noùi: –Laønh thay! Ñuùng nhö vaäy. Ta chaúng heà thaáy, chaúng heà nghe keû ñoà teå laáy vieäc gieát haïi laøm ngheà nghieäp sinh soáng laïi ñöôïc phuùc laïc. Taïi sao vaäy? Vì keû ñoà teå khoâng coù töø taâm thöông caûm ñoái vôùi caùc loaøi thuù. Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: –YÙ caùc oâng theá naøo? Keû saên baét caù cuøng keû gieát boø, laáy ñoù laøm ngheà

nghieäp, laáy ñoù ñeå sinh soáng. Vaäy coù ñöôïc côõi leân voi thaàn, ngöïa thaùnh, xe baùu, coù ñöôïc phuùc laïc khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Troïn khoâng theå ñöôïc. Phaät baûo: –Laønh thay! Ta cuõng chaúng heà nghe, chaúng heà thaáy keû naøo saên baét caù, gieát boø laøm ngheà nghieäp sinh soáng maø ñöôïc phuùc laïc. Taïi sao vaäy? Boïn hoï ñaõ khoâng coøn loøng thöông xoùt, khoâng coù töø taâm ñoái vôùi loaøi thuù, cho neân laøm sao ñöôïc phuùc laïc. Ñaáy laø ngöôøi ngu si, taát seõ gaët laáy quaû toån haïi. Neân bieát keû kia luùc soáng cuõng baát thieän, trong baûy ngaøy taát seõ bò nöôùc cuoán troâi. Cho neân, caùc Tyø-kheo phaûi coù töø taâm, chôù hoïc taâm toån haïi, taát bò thieâu chaùy oan uoång, cuõng chôù coù sinh yù laøm toån haïi. Ñöùc Phaät beøn duøng ngay söï vieäc aáy noùi roõ nhaân duyeân vaø yù nghóa, baûo ñeä töû hieåu roõ vaø ghi nhôù, kieåm laïi lôøi daïy trong kinh ñeå haäu theá toû töôøng, khieán kinh ñieån ñaïo Phaät truï laâu daøi ôû theá gian. Baáy giôø Phaät noùi kinh Nghóa Tuùc: Chaúng xoùt thöông ñeán khuûng boá Ngöôøi ñôøi truyeàn nhau nghe bieát Nay muoán thuyeát nghóa xoùt thöông Ta döùt ñi moïi sôï haõi. Ngöôøi ñôøi quaån quanh khoå naõo Nhö nöôùc caïn ngaên caù loäi Trong khoå naõo sinh yù haïi Keû si thích khuûng boá ngöôøi. Toaøn coõi ñôøi ñeàu boác chaùy. Khaép möôøi phöông loaïn chaúng an Töï ngaïo maïn chaúng yeâu thöông Vì chaúng thaáy neân ngu toái. Chôù töï buoäc caàu khoå naõo Ta quaùn suoát yù chaúng vui Thaáy gai kia ñaâm ñau ñôùn Do nhìn thaáy khoù theå nhaãn. Gai nhoïn ñau coøn ra ñaáy Mang gai chaâm ñi khaép ñôøi

Phaät nhìn thaáy, nhoå döùt ñau
Khoâng khoå cuõng khoâng nieäm khoå.
Ñôøi daãy ñaày song chaúng nhaän
Chaúng y cöù vaøo loaïn taø
Chaùn moïi duïc, vöôït taát caû
Hoïc thoaùt khoå, töï thaønh töïu
Loøng chí thaønh chaúng heà queân.
Giöõ haïnh laønh, khoâng hai lôøi
Dieät löûa oaùn, döùt loøng tham
Döùt phieàn naõo, ñaïi tri kieán
Chaúng naèm ngoài, döùt meâ môø
Chaúng ñaày ñuû, lìa voâ ñoä
Ñieàu ñaùng gheùt chaúng giöõ laáy
Caû nieäm Khoâng cuõng taän dieät.
Chaúng caäy nhôø vaøo doái löøa
Thaáy vaät saéc chaúng maëc vaøo
Thaân chaúng bieát maëc luïa ñeïp
Maëc vaøo thaàm mong thoaùt boû.
Nieäm xaû laâu thaønh chaúng nghó
Cuõng khoâng mong ñöôïc thaân sau

Thaáy ñeàu maát chaúng buoàn lo
Duø boán bieån cuõng mau dieät.
Ta noùi tham thaät lôùn maïnh
Khi vaøo doøng, phaûi ngaên si
Töø nhaân duyeân raøng yù nieäm
Vöông yù duïc thaät khoù lìa.
Xaû ly duïc thaät raát hieám
Keå trong ñôøi chaúng bao nhieâu
Xaû, khoâng döùt cuõng chaúng thoâi
Ñoaïn döùt doøng khoâng troùi buoäc.
Thöøa löïc ñeá, taän ngaên ngöøa
Khôûi trí tueä chaúng buoàn lo
Laø ngaên ngöøa söï nguy haïi
Taän söùc giöõ ñöôïc an laønh.
Ñaõ tính xa lìa noãi khoå
Chaúng bò ñaém phaùp quaùn khoâng.
Theo chaân kieán ñaïo roäng baèng
Taát chaúng vöôùng quan nieäm ñôøi.
Thaân chaúng lo, töï xem thöôøng
Keû nhö vaäy coøn lieäu gì?
Ñaõ khoâng theå cuõng chaúng coøn
Ta chaúng coù, coøn lo gì?
Goác ngu si, caønh troáng roãng
Sau khi troàng laïi khoâng döôõng
Ñeán giöõa chöøng chaúng giöõ gìn
Chaúng caàn baïn vaát boû thuø.
Boû taát caû moïi danh saéc
Chaúng nieäm töôûng thu laáy ñöôïc
Ñaõ khoâng coù cuõng khoâng truï
Taát caû ñôøi khoâng oaùn nhau.
Ñoaïn döùt taän voâ töôûng saéc
Taát caû thieän cuøng moïi loaøi
Ñaõ theo hoïc giaùo lyù naøy
Ñeán nôi hoûi chaúng sôï haõi.
Chaúng cuøng nhaát trí laø tueä
Sôû caàu laø khoâng theå hoïc
Xaû yeám ly chaúng nhaân duyeân
Dieät taän môùi thaáy yeân oån.
Treân chaúng kieâu, döôùi chaúng sôï

Choán bình yeân khoâng nhìn thaáy
Nôi thanh tònh khoâng oaùn taät
Tuy thaáu roõ nhöng chaúng kieâu.
Phaät noùi kinh Nghóa Tuùc naøy xong, caùc vò Tyø-kheo ñeàu hoan hyû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.